

رد معلولان در آزمون استخدامی معلولان!

توان یابان در میزگرد شهرآرا، آزمون برگزار شده را «نمایشی» می دانند و از اجحاف در حقشان گلایه دارند

گزارش روز

روزنامه نگار

مقصود فرمائی بنا

مستأصل ودلخوردنمی دانند آیا کسی می تواند آن ها را از جاده پرپیچ وخم مشکلات به سلامت به مقصد برساند یا نه. باخیلی ها درباره نتایج ناعادلانه آزمون استخدامی ویژه معلولان که امسال برگزار شد، حرف زده اند. اعتراض کرده اند، نامه نوشته اند و دست آخر متوسل به ابزار رسانه شده اند

و منتظرند ببینند آیا حرفشان به جایی می رسد یا نه. این بار تصمیم گرفته اند تا رسیدن به نتیجه، کوتاه نیابند. می گویند که حرف های مسئولان برای حمایت از معلولان فقط در حد شعار است و مصوبه هایی که خاک می خورد و اجرایی نمی شود.

استخدام ۱۶۴ نفر از ۲۸۹ پذیرفته شده

تصویب قانون حمایت از حقوق افراد دارای معلولیت به اسفند سال ۱۳۹۶ برمی گردد؛ قانونی که اردیبهشت ۱۳۹۷ رئیس جمهور وقت به دستگاه ها ابلاغ کرد. طبق ماده ۱۵ قانون حمایت از معلولان، مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۹۶ قانونی را تصویب کرده که براساس آن،

تمام سازمان ها موظف به جذب ۳ درصدی معلولان هستند تا مشکل بیکاری این گروه از جامعه حل شود و این موضوع بالاخره با برگزاری آزمون در خرداد امسال محقق شد.

مدیرکل بهزیستی خراسان رضوی پیش تر، از رقابت هزار فرد دارای معلولیت در اولین آزمون استخدامی ویژه آن ها خبر داده بود. مسعود فیروزی این نکته را هم گفته بود که این آزمون، پیش از این در استان برگزار نشده است و سهم جذب و به کارگیری آن ها ۳۱۳ نفر است.

اما با اعلام نتایج آزمون، معاون توان بخشی اداره کل بهزیستی خراسان رضوی اعلام کرده که از سهمیه جذب معلولان در استان، فقط ۱۶۴ نفر توانستند به مراکز و ادارات دولتی راه یابند.

به گفته حمیدرضا علیزاده رضایی، ۲۸۹ نفر در آزمون استخدامی معلولان کشور در استان ما، نمره قبولی را کسب کردند، اما بیشتر آن ها در جلسه کمیسیون پزشکی رد شدند و فقط ۱۶۴ پذیرفته نهایی به مرحله بعد یعنی مصاحبه راه یافتند. او علت رد شدن شرکت کنندگان در جلسه کمیسیون پزشکی را، معلولیت آنان دانست؛ دقیقاً همان موضوعی که توان یابان به آن معترض هستند و در میزگردی که در روزنامه شهرآرا برگزار شد، از این مشکلات گفتند. قرار بود در این میزگرد، نماینده ای از اداره کل بهزیستی استان هم حضور داشته باشد اما خبری از این نماینده نشد.

رد شدن به دلیل معلولیت

بیشتر حضاران در جلسه، نایبنا هستند. آن ها به نمایندگی از یک گروه پنجاه و چند نفره آمده اند. در جمعشان یک توان یاب عینک که مشکل جسمی و حرکتی دارد، نیز به چشم می خورد. عینک دودی ای که بر چشم دارند، تفاوتشان را با دیگران مشخص می کند. با عصای سفید راحت مسیر را پیدا می کنند، راه می روند، اتاق را پیدا می کنند و پای میز جلسه می نشینند. به قول خودشان همیشه با همین عصا و بدون اتکا به دیگران زندگی می کنند؛ مستقل و متکی به خود، حتی کسانی که شهرستانی هستند، بدون اتکا به دیگران سال ها مسیر رفت و برگشت به دانشگاه را طی کرده اند، بهای آن را بالا و پایین رفته اند و کارهایشان را خودشان انجام می دهند.

هیچ کدام باورشان نمی شود که به خاطر یک دلیل غیرمنطقی، ازگزينش برای استخدام امسال جامانده اند. همه با هم حرف می زنند و تکرار می کنند: در کمیسیون پزشکی رد شدیم، آن هم به دلیل معلولیت و به همین دلیل غیرمنطقی می خندند و می گویند آزمون ویژه خودمان بود؛ خوب است همه مدارک مربوط به معلولیتمان را ارائه کرده ایم؛ کاش حداقل در مرحله مصاحبه رد می شدیم، آن وقت پذیرفتنی تر بود.

نمی توانیم ساکت بمانیم

حمایت های قانونی؛ فقط در حرف

چشم هایشان شاید نبیند و پشت عینک دودی پنهان شده باشد اما همان نگاه های بی سو هم پرگلايه است. زینب صفایی کارشناسی زبان و ادبیات فارسی دارد و حافظ هجده جزء از قرآن است و مثل دیگر افراد جامعه توان یابان، از بی مهری مسئولان گلایه دارد. عینکش را وقت صحبت کردن برمی دارد و می گوید، قانون های حمایت از معلولان فقط در حد حرف است. این همه مسئولان از حمایت از فرصت های شغلی معلولان داد می زنند، وقت عمل چرا اجرا نمی کنند؟ اگر متولیان برگزاری این آزمون، منظورشان گزينش توان یابان با معلولیت خفیف بود، باید این را از همان اول می گفتند. چرا آزمون را نمایشی و به نام تمام معلولان برگزار می کنند اما وقت گزينش کسی را انتخاب می کنند که به قول خودشان، مشککش خیلی حد نیست. مگر آن ها از همان اول وضعیت ما را نمی دانستند؟

افراد حاضر در جلسه می گویند این آزمون، فرصتی برای انتخاب و گزينش توان یابان در زمینه های مختلف جسمی حرکتی ناشنوایان، نابینایان و... بوده است اما بیشتر کسانی که رد شده اند، نایبنا هستند و حالا آن ها حقشان را می خواهند.

چالش بهزیستی با آموزش و پرورش

معاون توان بخشی اداره کل بهزیستی خراسان رضوی پیش تر به حضور نماینده بهزیستی در جلسات کمیسیون پزشکی استخدامی دولت اشاره کرده و گفته بود: سؤالاتی که برای افراد نابینا مطرح شده است، متناسب با شرایط این دسته از معلولان نیست و برای افراد سالم طراحی شده است.

به گفته علیزاده رضایی، تشخیص توانایی انجام کار افراد معلول در کمیسیون های پزشکی برعهده بهزیستی است، اما افرادی غیر از بهزیستی در رد یا قبولی معلولان در این کمیسیون ها دخالت می کنند. پیگیری هایی از طریق سازمان برنامه و بودجه به دلیل رعایت نشدن قانون جذب ۳ درصدی معلولان و تضییع حقوق معلولان استان داشته ایم.

او با بیان اینکه بیشترین چالش ما اکنون با آموزش و پرورش استان است، گفته بود: در صد کمی از مدارس استان، مناسب سازی شده اند که فکر نمی کنم این میزان به ۱۰ درصد برسد و جدا از مشکلاتی که مناسب سازی نشدن مدارس برای دانش آموزان به وجود می آورد، نمونه هایی داشته ایم که معلول در آزمون استخدامی آموزش و پرورش قبول شده، اما به دلیل مناسب سازی نشدن مدارس، رد شده است.

قاسمی بیان می کند: شما فکر کنید ما چقدر برای آماده شدن در آزمون کتبی وقت گذاشتیم؛ کلی هزینه کردیم و علاوه بر این در هر مرحله که می خواستیم شرکت کنیم، باید ۳۰۰ هزار تومان پرداخت می کردیم. این رقم شاید به چشم برخی ها نیاید اما برای ما زیاد است. به این ها اضافه کنید که من برای هر مرحله از این آزمون، باید از سبزواری آمدم مشهد و همین هم کلی وقت گیر بود. برای او خیلی جالب است که حتی در کمیسیون پزشکی او، دکتر و کارشناس مربوط حضور نداشته است و می گوید: منتظر ماندم ولی پزشک مربوط نیامد و کسی که به نمایندگی حاضر بود، فرمی را پر کرد و بعد از یک هفته اعلام کردند که در آزمون رد شده ام!

رد شدن به علت معلولیت!

مهدی قندی موحد لاغر اندام و ریزه است اما به گفته خودش، کارنامه پرویمیانی از فعالیت های فرهنگی دارد. به این ها اضافه کنید تجربه تدریس در مدرسه استثنایی و از همه مهم تر، افتخار حافظی کل قرآن را. قاطع و محکم حرف می زند و می گوید: جالب است که دلیلشان برای رد کردن ما در آزمون که ویژه استخدام خودمان برگزار شده است، نوع معلولیتمان است. مگر این موضوع را از روز اول نمی دانستند؟ کارت معلولیت ما که در ثبت نام هست، اصلاً استدلال درستی نیست که یک برگه را در کمیسیون پزشکی می گذارند مقابل ما و می خواهند را بخوانیم. معلوم است که ما نمی توانیم، اینکه دیگر کمیسیون گذاشتن نمی خواهد. من یک فرد با کم بینیایی شدید، بطور می توانم آن نوشته را بخوانم؟ او به موضوع دیگری هم اشاره و تعریف می کند، بخشی از کادر آموزشی در مدارس استثنایی، آموزگاران عادی و بینا هستند؛ یک فرد عادی هرگز نمی تواند مشکلات یک شخص نابینا را لمس و درک کند. چرا ما دانش آموخته های توان یاب در این مدارس استفاده نمی کنند که در زمان با هم مشترک است؟ دیگر معترضان حاضر در این جلسه هم دغدغه های دیگر معلولان به ویژه نابینایان، همواره جزئی از زندگی شان بوده است. هر بار گذرشان به بهزیستی و مراکزی می افتد که افرادی مثل خودشان در آن رفت و آمد می کنند، در ذهنشان برای دنیای حقیقی آن ها برنامه می ریزند؛ چرا که خود را لایق خوب زیستن می دانند.

بهره گیری از نسل جوان، به جای بازنشستگان فرهنگی

فاطمه نائمی، مشکل جسمی و حرکتی دارد، صحبت های او و چه مشترک زیادی با حرف های دیگران دارد. می گوید: چند سال است زمزمه کمبود معلم در نقاط مختلف شهر و به خصوص حاشیه آن شنیده می شود تا آنجا که بازنشستگان فرهنگی دوباره به کار فراخوانده شدند و این جای تعجب دارد که چرا از افرادی که آماده همکاری هستند، استفاده نمی کنند؟

نائمی هم مثل بقیه به موضوع ناعادلانه گزينش توان یابان در آزمون استخدامی امسال، اعتراض دارد و می گوید: برای هر مرحله از این آزمون باید ۳۰۰ هزار تومان پرداخت می کردیم و می ماند که با این مشکلاتی که داریم، چقدر در رفت و آمد بودیم و وقتی علت رد شدن را می پرسیم، پاسخ های خنده داری تحویلمان می دهند؛ می گویند وقتی یک حادثه رخ بدهد، شما بطور می خواهید از کلاس و پله پایین بیایید اما آیا به نظر شما این، دلیل قانع کننده ای است؟ همان طور که این همه سال زندگی کردیم و دانشگاه رتقیم و موفق بودیم، از این به بعد هم همان طور خواهد بود.

روایت رایک بار دیگر از زبان خودشان می شنویم. با هم حرف می زنند و آن طور که خودشان می گویند، طرح آزمون استخدامی برای اولین بار امسال برگزار شد و رنگ و بوی دیگری به روزهای آن ها داد؛ آن قدر که امید به آینده در زندگی شان جان گرفت. با اشتیاق مدارک را در سامانه مدنظر بارگذاری کردند و سر جلسه نشستند و آزمون دادند. پذیرفته شدن در این مرحله، آن ها را به تحقق رویاهایشان امیدوارتر کرد. گاه بین صحبت ها، مکنی کوتاه می کنند. برخی هایشان بغض می کنند، نه از سر استیصال و درماندگی؛ از نامهربانی هایی که بر آن ها رفته است، از بی عدالتی هایی که گلایه اش را دارند و هیچ وقت تمام نشده است. شاید دنیای آن ها به زعم خیلی ها تاریک باشد، اما هرکدام به سهم خودشان تلاش کرده اند آن را روشن کنند و مثل دیگران به آینده ای که پیش رو دارند، امیدوار باشند؛ تحصیل کرده و توانمند. منتظر می مانیم تا صحبت هایشان را ادامه دهند. دانیال اسماعیل پور شروع به حرف زدن می کند. هم نابیناست و هم کم شنو. مقطع کارشناسی رشته زبان و ادبیات فارسی را در دانشگاه فردوسی مشهد با موفقیت پشت سر گذاشته است. تعریف می کند: آزمون استخدامی امسال که گفته می شد بین تقریباً هزار نفر در استان خراسان رضوی برگزار می شود، فرصتی بود تا من هم شانس خود را امتحان کنم و شرکت کردم. قرار بود ۳۱۳ نفر گزينش و انتخاب شوند و بالاخره من هم با مشکلات زیادی به این مرحله رسیده بودم و انتظار دارم بتوانم از عهده هزینه های شخصی خود بر نیایم اما رد شدن، آن هم به یک دلیل نپذیرفتنی، خیلی برابم سنگین بود و دیگر نمی توانم ساکت بمانم.

راضیه قاسمی هم که به خاطر یک بیماری ژنتیکی به تدریج بینایی اش را از دست داده، اما هنوز به زندگی امیدوار است، طاقت نمی آورد بیشتر از این سکوت کند و می گوید: من مدرک کارشناسی ارشد رشته مشاوره خانواده دارم و ساکن سبزواری هستم. بهمانند که چقدر پروسه و مراحل بارگذاری مدارک، وقت گیر بود و بگذارد اید از بعد آن تعریف کنم که آزمون در مشهد برگزار می شد و خیلی های دیگر مثل من مجبور بودند سختی رفت و برگشت این مسافت طولانی را به جان بخرند.

او قبل از هر توضیح دیگری قاطع می گوید: ما نیازمند ترجم نیستیم، فقط حقم را می خواهیم؛ دلیلی قانع کننده برای اینکه چرا سازمان بهزیستی حمایتان نکرد.

قاسمی حرف برای گفتن زیاد دارد و اشاره می کند به جمع کوچک خودشان و ادامه می دهد: همه کسانی که الان می بینید، در حوزه های مختلف فعال هستند و توانمند. این را که می گویم، از سر اغراق و تعارف نیست. وقتی من توانسته ام در دو رشته تحصیلی ارشد بگیرم و چند نفر از بچه های ما محافظ قرآن هستند، یعنی اینکه هم مستعد هستند و هم پشتکار دارند اما متأسفانه مسئولان چشم به روی همه این واقعیت ها می بندند و فقط معلولیت ما را می بینند.

او هم از شنیدن خبر آزمون استخدامی توان یابان که امسال برای اولین بار در سراسر کشور برگزار شد، خوشحال شده است و می گوید: تعارف که نداریم؛ من هم یک جوانم و دلم نمی خواهد در این سن وسال، دستم را جلوی کسی دراز کنم و دوست دارم به لحاظ مالی بتوانم هزینه های خودم را تأمین کنم. اصلاً شما جای من، بگویند ۹۰۰ هزار تومانی که سازمان بهزیستی برای مستمری ماهیانه ما تعیین کرده است، کدام زخم زندگی مان را درمان می کند؟

نگاهی آماری به نخستین آزمون استخدامی معلولان

داوطلبان ۱۲۸۰۰ نفر کشوری

داوطلبان ۱۰۱۱ نفر خراسان رضوی

سهمیه استخدام ۴۳۰۰ نفر در کشور

سهمیه استخدام ۳۱۳ نفر در خراسان رضوی

کسب نمره ۲۸۹ نفر قبولی در استان

پذیرفته شده ۱۶۴ نفر نهایی استان